

تصویری از راهپیمایی ۲۲ بهمن

مراسم ترهیم مسلمان حمله تروریستی

مردی لبنانی که در وسط آشوب خوابیده

گرتا ترنبرگ در راهپیمایی محیط زیستی

رهبر کره شمالی در حین اسب سواری

شرحی بر عکس‌های منتخب سال ۲۰۱۹

یک کشور، یک عکس

مجید فضائی

روزنامه نگار

دختر ایرانی در فضایی خاکستری رنگ، چتر رنگارنگی را بر سر خود گرفته‌اند و در حال سلفی گرفتن هستند. این تصویر را وحید احمدی عکاس خبرگزاری تسنیم در یکی از زیرگذرهای اطراف میدان آزادی تهران ثبت کرده است. ابتدا به نکته حاشیه‌ای این عکس پردازیم: چتر رنگارنگ دخترها، برخی بر این گمان هستند که منتخب شدن این عکس از سوی رویترز، به دلیل این چتر است. چتری که نمادی برای دگرباشان جنسی قلمداد می‌شود. به چند دلیل می‌توان این تصور را رد کرد. نخست این که توضیح سایت رویترز برای این عکس، هیچ اشاره‌ای به این موضوع نکرده است. این در حالی است که منطقاً رویترز دلیل اهمیت عکس را از دیدگاه خود توضیح می‌دهد. دلیل دیگر برای رد این ذهنیت، مطلق نبودن این نماد است.

برخلاف تصور، چتر رنگارنگ و رنگین کمانی، نمادی برای دگرباشان جنسی نیست و به دلیل جذابیت و زیبایی‌اش توسط مردم عادی هم استفاده می‌شود. آنچه که برای این گروه نماد است، پرچم شش رنگ است. اما این نکته حاشیه‌ای نباید ما را از زیبایی اصلی این عکس دور کند. در میان همه عکس‌های آلبوم چیده شده توسط رویترز، کشورهای معدودی هستند عکس یادگاری‌شان از سال ۲۰۱۹، عکسی از لحظات شیرین‌شان باشد. راهپیمایی ۲۲ بهمن، بدون تردید، مهم‌ترین مراسم ملی ماست و جشن گرفتن چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی نیز لحظه بسیار مبارکی است. خصوصاً که در این عکس سه دختر جوان ایرانی که سال‌های انقلاب و حکومت پهلوی را ندیده‌اند حضور دارند. به یاد داشته باشیم که درگیر شدن در اخبار و در چنبره رویدادهای تلخ و منفی قرار گرفتن، نباید ما را از زیبایی‌هایی که داریم غافل کند. باید خوشحال باشیم که عکسی را از میانه ۳۶۵ روز سال ۲۰۱۹ میلادی با خود به یادگار گذاشته‌ایم که نشان‌دهنده پایداری ما به آرمان‌هایمان است.

آمریکای جنوبی تا سوئد و لهستان در اروپا. از لیبی و لیبیا و گینه تا الجزایر و عراق و لبنان. از اعتراضات خشن، تا تقدیم گل به نیروهای امنیتی. به نظر می‌رسد که باید تصویر فرانسه را هم با چنین مضمونی در ذهن نگه داریم؛ البته بنا بر تشخیص رویترز، به جای تصویری از پنجاه و چند هفته تجمع و اعتراض جلیقه زردها به دولت ماکرون، تصویر فرود چتربان در ساحل نورماندی را باید در کوله خاطرات ۲۰۱۹ بگذاریم.

موضوع مهم دیگر جهان در سال ۲۰۱۹، سلبریتی‌ها بودند. چه سلبریتی‌های دنیای سرگرمی و چه سیاسی تره‌هایشان. ارمنستان ۲۰۱۹، با تصویری از ستاره دنیای مد و آرانتین با تصویر دو خواننده پاپ به نمایش گذاشته شده‌اند. مهم‌ترین عکس از کشور اسلونی در سال ۲۰۱۹ به زعم سردبیران رویترز، نصب تمثال چوبی ملانیا ترامپ همسر رئیس‌جمهور آمریکا در محل تولدش بوده است.

سیل، آتش‌سوزی، خشکسالی، فقر و مهاجرت نیز در این سال میلادی، مقوله‌های مهمی برای زندگی انسان‌ها بوده‌اند. همچنین در میان عکس‌های منتخب رویترز، موارد قابل توجهی از مراسم مذهبی و بومی را می‌توان دید؛ از آیین‌های اسلامی مربوط به ماه مبارک رمضان تا سنت‌های بودایی. از ادای احترام به پاپ تا مراسم آیینی محلی و خرده‌فرهنگ‌ها.

در میان این پازل ۱۶۵ قطعه‌ای ساخته شده توسط رویترز، چند تصویر هم به سیاستمداران اختصاص داده شده است. کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی در حال سوار کاری با اسب، پرواز پرندگان مقابل تصویری بزرگ از رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه و بازی کردن بوریس جانسون نخست‌وزیر انگلیس با موهایش. البته لیختن اشتاین، ترکمنستان و سنت‌وینسنت نیز با قابی از سیاستمداران به ۲۰۲۰ وارد خواهند شد. در میان همه این تصاویر، تصویری که یک سال جامعه ایران را نمایندگی می‌کند، تصویری از راهپیمایی ۲۲ بهمن است. سه

مرور اتفاقات مهم سال و ساخت فهرست‌های کوتاه و بلند از رویدادهای ویژه در حوزه‌های مختلف خبری، حالا دیگر به یک سنت فراگیر رسانه‌ای تبدیل شده است. سنتی که تلاش می‌کند که مروری باشد بر یک مسیر ۳۶۵ روزه، با فراز و فرودها و تلخی‌ها و شیرینی‌هایش. سرویس عکس رسانه‌های مختلف نیز به تبعیت از این سنت، در همین روزهای پایانی سال ۲۰۱۹، عکس‌های منتخب خود را با عناوین مختلفی بر روی خروجی گذاشته‌اند. آتلانتیک، ای. پی، آ.اف.پ، رویترز، گاردین، گتی‌ایم‌ج از جمله این رسانه‌ها هستند. یکی تلاش کرده که ۵۰ عکس را به نمایندگی از دهه دوم قرن ۲۱ جمع‌آوری کند و دیگری تصاویر منتخبش را به تفکیک حوزه‌های خبری عرضه کرده. در این میان، خبرگزاری رویترز که یکی از قدرترین مجموعه‌های عکس جهان را در اختیار دارد، در گزارشی ویژه به مرور ۱۶۵ کشور جهان با ۱۶۵ عکس، با عنوان «یک کشور، یک تصویر، یک سال» پرداخته است.

این تصاویر قرار نیست زیباترین عکس از یک کشور باشند. قرار است، تصاویری باشد که ضمن داشتن استانداردهای تصویری و زیبایی بصری، مهم‌ترین خبر یا گزاره مطرح شده در مورد یک کشور را به نمایش بگذارد. طبیعتاً انتخاب مهم‌ترین خبر در مورد یک کشور با وابستگی‌های سیاسی و خط مشی‌های کلان رسانه‌ای رویترز آمیختگی فراوان دارد. شاید بتوان یک سوال را محور تهیه این گزارش تصویری دانست: «از کشور در سال ۲۰۱۹، چه تصویری را در حافظه نگه داریم؟» مرور این ۱۶۵ عکس، نشان می‌دهد که تحولات سال ۲۰۱۹، در حوالی چند محور اصلی رخ داده است. یکی از پرسامدترین موضوعات عکس‌های منتخب اعتراض است. از شیلی و اکوادور و نیکاراگوئه در